

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobkyně: **Stavební firma Dráb a spol. s.r.o.**, IČO: 278 66 785
sídlem F. V. Mareše 2056, Benešov

zastoupena advokátem JUDr. Oldřichem Kalinou
sídlem Žižkova 360, Benešov

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2016, č. j. 2054/500/15 65090/ENV/15

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu, průběh předcházejícího řízení a obsah žaloby

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 8.7.2015, č.j. ČIŽP/41/OOP/SR01/1406875.007/15/PCM (dále též jen „rozhodnutí ČIŽP“). Rozhodnutím ČIŽP byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 150 000 Kč, neboť se měla dopustit správních deliktů podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „ZOPK“) tím, že pokácela bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les, a dle § 88

odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody a krajiny tím, že provedla škodlivý zásah do významných krajinných prvků bez souhlasu orgánu ochrany přírody.

2. Žalobkyně konkrétně

Ad a) pokácela v období od začátku prosince 2013 do konce února 2014 bez povolení orgánu ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 8 odst. 1 ZOPK skupinu nejméně 92 jedinců vzrostlých stromů o průměrech čerstvých pařezů od 30 cm do 117 cm na pozemku p. č. 925/2 v k. ú. Krusičany, v katastru nemovitostí (KN) vedeném jako ostatní plocha s vlastnickým právem České republiky s právem hospodařit s majetkem státu subjektem Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci, a dále na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany, v KN vedeném jako vodní plocha, koryto vodního toku přirozené nebo upravené, ve vlastnictví České republiky s právem hospodařit s majetkem státu subjektem Povodí Vltavy, státní podnik, a dále

Ad b) v rozporu s § 4 odst. 2 ZOPK v období od začátku prosince 2013 do konce února 2014 na pozemku p. č. 925/2 v k. ú. Krusičany, v KN vedeném jako ostatní plocha s vlastnickým právem České republiky s právem hospodařit s majetkem státu subjektem Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci, a dále na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany, v KN vedeném jako vodní plocha, koryto vodního toku přirozené nebo upravené, ve vlastnictví České republiky s právem hospodařit s majetkem státu subjektem Povodí Vltavy, státní podnik, provedla vykácením předmětných dřevin v levostranném pobřežním a inundačním pásmu Janovického potoka škodlivý zásah do významných krajinných prvků údolní niva a vodní tok bez závazného stanoviska orgánu ochrany přírody.

3. Žalobkyně namítala, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav. V řízení nebylo prokázáno, že všech 162 stromů na pozemcích p. č. 925/1, 925/2 a 3837/1 v k. ú. Krusičany v době mezi prosincem 2013 a únorem 2014 pokácela žalobkyně. Žalobkyně od počátku řízení popírá, že by kácela dřeviny na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany. Skutečností je, že v inkriminované době, kdy mělo dojít ke kácení dřevin na tomto pozemku činností žalobkyně, oznámil na Městském úřadě Benešov kácení dřevin i státní podnik Povodí Vltavy (viz str. 3 rozhodnutí ČIŽP), který má k pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany právo hospodaření. Žalobkyně se k této skutečnosti vyjádřila jak ve svém písemném podání ze dne 7.5.2015, tak ve svém odvolání ze dne 27.7.2015, přičemž uvedla, že pařezy na břehu Janovického potoka, tedy na zmíněném pozemku, zaznamenala při provádění prací na hrázi a odpovědnost za odstranění dřevin na pozemku p. č. 3837/1 odmítla. Možností kácení dřevin jiným subjektem na tomto pozemku, přestože proběhlo prakticky na stejném území, se žalovaný (ani ČIŽP) věcně nezabýval a veškerou odpovědnost za kácení dřevin na tomto pozemku automaticky přisoudil žalobkyni.
4. Žalovaný se opírá o fotodokumentaci ČIŽP, která však byla pořízena až následně poté, kdy bylo kácení dřevin již dávno ukončeno. Tato fotodokumentace dokládá, že na předmětném pozemku došlo ke kácení dřevin, nedokládá však, kdo toto kácení provedl. Tato fotodokumentace tedy není průkazná, pokud jde o konkrétního viníka. Tento nedostatek ve zjištění skutkového stavu žalovaný nenapravil, a napadené rozhodnutí je proto nezákonné. V této souvislosti žalobkyně zdůrazňuje, že jí provedené odstraňování dřevin na pozemku p. č. 925/1, 925/2 v k. ú. Krusičany, bylo realizováno v prosinci 2013 –

únoru 2014. Šetření ČIŽP v lokalitě bylo ale provedeno až dne 29.4.2014, resp. 9.10.2014. V mezidobí mohl provést v lokalitě vlastní těžbu kdokoli a ani tato možnost nebyla žalovaným nikterak zohledněna.

5. Jednatel žalobkyně H. N. při vyjádření do protokolu z ústního jednání na ČIŽP dne 15.1.2015 uvedl, že z celkového počtu 162 ks zjištěných pařezů bylo cca 40 % z vývrátů odlomených stromů a v předchozích obdobích neodborně a zčásti již pokácených fragmentů stromů. Jednatel žalobkyně tedy vzal na vědomí, že podle ČIŽP bylo v lokalitě zjištěno 162 pařezů, ale nepotvrdil, že by všechny tyto dřeviny vykácela žalobkyně. Skutkovému stavu tedy neodpovídá závěr ČIŽP, který převzal žalovaný, že žalobkyně potvrzuje odpovědnost za vykácení těchto stromů. Naopak jednatel žalobkyně ve svém vyjádření do protokolu odpovědnost žalobkyně za kácení dřevin na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany odmítl.
6. Správní orgány nezohlednily dostatečně ani tu skutečnost, že rozhodnutím Městského úřadu Týnec nad Sázavou ze dne 21.11.2013, č.j. MUTnS-8010/2013 bylo žalobkyni povoleno skácení cca 70 ks vrby a náletových dřevin. Bylo tedy povoleno skácení přibližně 70 ks dřevin, jako neurčité množství, které mohlo znamenat samozřejmě i počet podstatně vyšší (dle stavu na místě). Potom by rozsah „nepovoleného“ kácení činil podstatně méně kusů dřevin, než kolik je žalobkyni kladeno k tíži. Rozsah nepovoleného kácení je přitom klíčový pro posouzení závažnosti deliktu a výše uložené pokuty
7. Pokud se v předmětné lokalitě jednalo o tři pozemky, měla ČIŽP přesně specifikovat, kolik stromů bylo pokáceno na těchto jednotlivých pozemcích, a stanovit odpovědnost konkrétního subjektu za pokácení jednotlivých dřevin. To se nestalo, a řízení tak bylo zatíženo vadou. Vzhledem k tomu, že na pozemku p. č. 3837/1 žalobkyně nekácela, měla se minimálně tato skutečnost projevit ve výši pokuty, která by měla být úměrně snížena. Správní orgány porušily § 50 odst. 3 správního řádu, neboť v řízení nebyly zjištěny všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.
8. Žalobkyně rovněž namítla, že nebyla dostatečně vyhodnocena její námitka, že ke kácení došlo i z důvodů uvedených v § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, ke kterému nebylo třeba povolení. V daném případě se jednalo o krizový stav po povodni, kdy bylo nutné bezprostředně provést opravu hráze rybníka poničené povodní, aby nedošlo k dalším možným škodám. S touto námitkou se žalovaný vůbec nevypořádal; napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.
9. Pro případ, že by byla žaloba zamítnuta, žalobkyně navrhla, aby soud využil svého moderačního práva a uloženou pokutu snížil.

II. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba zamítnuta. Ve vyjádření k žalobě odkázal na napadené rozhodnutí s tím, že žalobní námitky se shodují s námitkami odvolacími.
11. K námitce, že ve věci nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, žalovaný uvedl, že skutkový stav byl prokázán náležitě a závěry ČIŽP jsou s ohledem na obsah správního spisu zcela přezkoumatelné. Ohledně prokázání pokácení všech 162 stromů na uvedených třech

pozemcích žalovaný uvedl, že předmětem daného správního řízení bylo pouze 92 stromů pokácených převážně pouze na pozemku p. č. 925/2 a částečně na pozemku p. č. 3837/1 oba v k. ú. Krusičany, přičemž odpovědnost žalobkyně za tuto protiprávní činnost byla jednoznačně prokázána. Pokud žalobkyně uvedla, že na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany nekácela, pak žalovaný poukazuje na to, že např. fotodokumentace k podnětu Povodí Vltavy (provádění práce na daném pozemku technikou žalobkyně, pozůstatky dřevin a dřevní hmota apod.) i fotodokumentace pořízená samotnou inspekcí (čerstvé pařezy, rozsah a plošný charakter kácení) prokazuje opak. Místní situace v době provádění úprav hráze rybníka Hamry mohla být v důsledku terénních úprav, kácení apod. značně nepřehledná a žalobkyně tak mohla nabýt dojmu, že kácení na (sousedním) pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany nerealizovala. Ovšem z uvedených podkladů, ze souvislostí, účelu a rozsahu předmětného kácení, z provedených úprav terénu na hraně koryta Janovického potoka výhradně v jeho levostranné části podél upravované hráze a ze souvislostí s prováděním úpravy hráze rybníka Hamry lze nade vší pochybnost vyvodit odpovědnost žalobkyně za provedené kácení. Řetězec nepřímých důkazů je v daném případě tak ucelený, že nezakládá žádné reálné pochybnosti o jiném kauzálním průběhu.

12. Skutečnost, že pro téměř stejné časové období uplatnila na daný pozemek oznamovací povinnost pro kácení dřevin právnická osoba Povodí Vltavy, státní podnik, sama o sobě nikterak nevyvrací odpovědnost žalobkyně, neboť to bylo právě Povodí Vltavy, které inspekci nelegální kácení spolu s fotodokumentací nahlásilo, celou situaci monitorovalo a zajímalo se o výsledek šetření a následného řízení (s ohledem na vzniklou škodu, viz část spisu inspekce č. 11). Ohledně rozhodnutí Městského úřadu Týnec nad Sázavou č. j. MUTnS-8010/2013 ze dne 21. 11. 2013 o povolení kácení cca 70 ks dřevin žalovaný již v napadeném rozhodnutí uvedl, že se jedná o povolení ke kácení stromů na pozemku p. č. 925/1 v k. ú. Krusičany, který není vůbec předmětem tohoto sankčního řízení, a uvedené povolení tak na daný případ nedopadá. V době kácení žalobkyně povolením ke kácení předmětných dřevin na pozemcích p. č. 925/2 a p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany prokazatelně nedisponovala, a porušila tak ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.
13. K údajné nedostatečné specifikaci pokácených stromů a jejich lokalizace žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení nevyvstaly žádné pochybnosti o jeho předmětu a ani o rozsahu samotného kácení ve vazbě na dva předmětné pozemky. Pokud této skutečnosti odpovídá spisový materiál (fotodokumentace, protokol o kontrole apod.), není dle žalovaného nutné, aby samotný výrok rozhodnutí obsahoval plán či podrobný zakres jednotlivých dřevin a jejich konkrétní umístění.
14. K obecné možnosti využití kácení bez povolení dle ustanovení § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny je nutné zdůraznit, že tento institut lze použít pouze v případech akutního bezprostředního ohrožení života, zdraví či při hrozbě škody značného rozsahu. Již ze samotné skutečnosti, že žalobkyně bez problému podala žádost o povolení ke kácení na pozemku p. č. 925/1 v k. ú. Krusičany a obdržela pravomocné rozhodnutí od příslušného orgánu ochrany přírody, jednoznačně vyplývá, že podmínka bezprostředního ohrožení nebyla v daném případě naplněna a ustanovení § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny nebylo možné využít. Uvedená námitka je proto zcela nedůvodná. Co se týče údajného nevypořádání této námítky, žalovaný uvádí, že na str. 4 odvolání žalobkyně pouze poukazuje na žádost o vydání povolení resp. na „ohlášení“ kácení ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny nejméně 15 dnů před vlastním kácením. Institut

„ohlašovací povinnosti“ podle § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je zcela odlišný oproti kácení „v krajní nouzi“ dle § 8 odst. 4 stejného zákona a žalovaný se otázkou nutnosti disponovat pravomocným rozhodnutím o kácení v napadeném rozhodnutí zabýval dostatečně.

15. Dále žalovaný uvedl, že neurčitost počtu dřevin povolených ke kácení v rozhodnutí Městského úřadu Týnec nad Sázavou č. j. MUTnS-8010/2013 ze dne 21. 11. 2013 je pro daný případ zcela irrelevantní, neboť se nedotýká inkriminovaných pozemků. Možností kácení „v krajní nouzi“ dle § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny se správní orgány explicitně nezabývaly, neboť zejména s ohledem na časové okolnosti případu použití daného institutu vůbec nepřipadalo v úvahu. Zcela obecnou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí může žalovaný komentovat rovněž pouze obecně, a sice tak, že v odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byly adekvátně vyjádřeny důvody výroků, podklady pro jejich vydání, úvahy, kterými se správní orgány řídily, a informace o tom, jak se správní orgány vypořádaly s návrhy, vyjádřeními a námitkami žalobkyně.
16. K výši uložené pokuty žalovaný podotkl, že s ohledem na značný rozsah kácení dřevin bez povolení, za situace, kdy žalobkyně o protiprávním jednání musela vědět, s ohledem na citelný zásah do významných krajinných prvků údolní niva a vodní tok a zejména s ohledem na zjištěnou ekologickou újmu a hodnotu dřevin (tj. cca 500 000 Kč) se pokuta za spáchání předmětných správních deliktů uložená absorpční metodou ve výši 15 % horní zákonné hranice jeví jako více než přiměřená. K moderaci uložené pokuty tak není žádný důvod.

III. Z obsahu spisového materiálu

17. Ve správním spise je založena informace Povodí Vltavy, státní podnik, ze dne 8.4.2014, že dne 28.3.2014 bylo v rámci kontroly na Janovickém potoce v k. ú. Krusičany v lokalitě rybníka Hamry zjištěno jednostranné odstranění břehového porostu v ř. km 5,4-6,0 na levém břehu v úseku cca 600 m, z části i na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany, ve správě Povodí Vltavy, státní podnik, s žádostí o prošetření zjištěné skutečnosti, včetně fotodokumentace.
18. Dne 29.4.2014 provedla ČIŽP inspekční šetření v lokalitě (viz zápis na č. l. 4 správního spisu a připojená podrobná fotodokumentace).
19. Ve správním spise je dále založeno oznámení Povodí Vltavy, státního podniku (s právem hospodaření mj. na pozemcích v k. ú. Krusičany, p. č. 3837/1,2, 3860/6,7,8, 2489/4, 916/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 918, 919, 920/2, 921, 925/2, 3860/3,5) ze dne 5.12.2013 o tom, že bude provádět údržbu břehového porostu Janovického potoka, odstranění stávajícího porostu a obnova břehového porostu v ř.km 5,395 až 9 levý a pravý břeh. Mělo se jednat o vykácení přestárých a proschlých vrb, jakož i zlomených a poškozených jedinců. Oznámení bylo učiněno z pozice správce vodního toku s tím, že jednotlivé stromy jsou v terénu označeny a jejich počty a obvody jsou vyznačeny v přiložené tabulce (ta však není součástí spisu). V reakci na toto oznámení vydal Městský úřad Benešov dne 2.1.2014 jako příslušný orgán ochrany přírody přípis označený jako „Oznámení kácení dřevin“, v němž byly uvedeny podrobnější pokyny.

20. Městský úřad Týnec nad Sázavou vydal dne 21.11.2013 rozhodnutí č.j. MUTnS-8010/2013, kterým povolil žalobkyni skácení cca 70 ks vrby a náletových dřevin na pozemku p. č. 925/1 v k. ú. Krusičany (z důvodu nutných oprav hráze rybníka poničené při povodni v červnu 2013) a stanovil jí k tomu podmínky. Ve spise je založeno též rozhodnutí o povolení k vodnímu dílu „Rybník Hamry – úprava hráze“ na pozemku p. č. 925/1, 925/2, 3861 v k. ú. Krusičany, vydané dne 17.3.2014 Městským úřadem Benešov.
21. Dne 9.10.2014 provedla ČIŽP v lokalitě další šetření za účelem podchycení aktuálního stavu (viz zápis na č. l. 8 správního spisu a fotodokumentace).
22. Dne 11.12.2014 bylo vydáno oznámení o zahájení správního řízení o uložení pokuty za protiprávní jednání spočívající v nesplnění povinností vyplývajících z ust. § 4 a § 8 ZOPK a zároveň bylo nařízeno ústní jednání. Ve stanovisku k zahájení správního řízení ze dne 7.1.2015 žalobkyně uvedla, že *splnila podmínky rozhodnutí ke kácení ze dne 21.11.2013 s poznámkou, že „větší část stromů byla po povodni vyvrácena a polámana, ležela v toku potoka přes podélnou hráz, která byla zničena povodní“ a dále uvedla, že „druhá část vyhlámaných a vyvrácených stromů byla se souhlasem majitele pozemků – Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci vytěžena po vydání jejich souhlasu, viz příloha č. 3 Žádost o vykácení stromů pro pozemek č. 925/2 Státní statek Jeneč bylo vyřizováno společností Líšno a.s. samostatnou žádostí ze dne 21.10.2013“.* K zahájení správního řízení se vyjádřil též Městský úřad Týnec nad Sázavou s tím, že v lokalitě došlo ke kácení v mnohem větším rozsahu, než jaký stanovilo vydané povolení ke kácení ze dne 21.11.2013.
23. V protokolu o ústním jednání ze dne 15.1.2015 je zaznamenána výpověď jednatele žalobkyně. Ten odkázal na vyjádření ze dne 7.1.2015 a uvedl, že v rámci prováděných zásahů se žalobkyně omezovala výhradně na pozemky p. č. 925/2 a 925/1, oba v k. ú. Krusičany (zde bylo z celkového počtu 162 zjištěných pařezů cca 40 % z vývrátů odlomených stromů, kácení bylo prováděno v období prosinec 2013 až konec února 2014 výhradně vlastní technikou s využitím ručních motorových pil, přibližování dřeva probíhalo pomocí lesnické techniky - traktor), na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany žalobkyně žádné kácení neprováděla, tento pozemek měl být dotčen pouze na jeho hranici zemními pracemi. Zástupce žalobkyně v rámci ústního jednání předložil další dokumenty (mj. komunikace se společností Líšno v souvislosti s prováděním prací na pozemku p. č. 925/2).
24. ČIŽP následně provedla dne 26.2.2015 kontrolu na odboru ochrany životního prostředí v Týnci nad Sázavou, jejímž předmětem byly okolnosti vydávání povolení ke kácení dřevin v předmětné věci (viz zápis na č. l. 15 správního spisu). Kopie dokumentů i emailové komunikace jsou založeny ve spise na nečíslovaných listech.
25. Následně byla účastníkům stanovena lhůta k vyjádření ve věci; žalobkyně se vyjádřila dne 7.5.2015. Poté již bylo vydáno rozhodnutí ČIŽP a k odvolání žalobkyně napadené rozhodnutí.

IV. Ústní jednání

26. Při ústním jednání před soudem konaném dne 9.1.2020 účastníci řízení setrvali na svých tvrzeních. Zástupce žalobkyně odkázal na žalobu a zdůraznil, že ve věci nebylo řádně zjištěno, zda žalobkyně prováděla kácení rovněž na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú.

Krusičany. Ve stejném období totiž měl povolení ke kácení na tomtéž pozemku rovněž státní podnik Povodí Vltavy. Poukázal též na to, že v lokalitě byla po povodni nepřehledná situace, a dále uvedl, že Městský úřad Týnec nad Sázavou pochybil, pokud žalobkyni vydal povolení ke kácení jen ve vztahu k pozemku p. č. 925/1 v k. ú. Krusičany. Zástupce žalobkyně při jednání soudu předložil aktuální fotografie lokality.

27. Zástupce žalovaného zdůraznil, že správní delikt se týkal pouze pozemků p. č. 925/2 a 3837/1 v k. ú. Krusičany. Ve vztahu k prvnímu z těchto pozemků žalobkyně nedisponovala příslušným povolením, přičemž povolení ke kácení ve vztahu k pozemku p. č. 925/1 požívá presumpce správnosti. Ve vztahu k pozemku p. č. 3837/1 zástupce žalovaného poukázal na zjištěné skutečnosti, které vylučují, že by subjektem provádějícím kácení byl státní podnik Povodí Vltavy, který jako správce vodního toku sám na vykácenou plochu upozornil. Nepřehlednost situace v lokalitě po proběhnuvší povodni byla zohledněna jako polehčující okolnost při úvahách o výši sankce.
28. Poté, co soud při jednání zkonstatoval podstatný obsah správního a soudního spisu, zástupce žalobce netrval na jeho provedení jako důkazu. Ani aktuální fotografie lokality nebyly s ohledem na to, že soud přezkoumává napadené rozhodnutí na základě skutkového a právního stavu v době jeho vydání, provedeny jako důkaz. Soud jako důkaz provedl emailovou korespondenci ze dne 31.3.2014 mezi Mgr. D. D. z Povodí Vltavy, s.p., a Ing. F. B. z Městského úřadu Benešov, odboru ochrany přírody, která byla zřejmě založena do správního spisu až po podání odvolání. Z této korespondence vyplývá, že státní podnik Povodí Vltavy v předmětném období kácení neprováděl a měl v úmyslu jej provést až na podzim 2014. V emailové korespondenci je rovněž poukazováno na to, že v lokalitě je prováděna oprava hráze ze strany žalobkyně.

V. Posouzení věci soudem

29. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán; vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).
30. Podle § 3 odst. 1 písm. b) ZOPK pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto: *významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. (...)*
31. Podle § 4 odst. 2 ZOPK *významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umísťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Podrobnosti ochrany významných krajinných prvků stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.*

32. Podle § 7 odst. 1 ZOPK dřeviny jsou chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů.
33. Podle § 8 odst. 1 ZOPK ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. (...)
34. Podle § 8 odst. 2 ZOPK povolení není třeba ke kácení dřevin z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav a z důvodů zdravotních, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin.
35. Podle § 8 odst. 4 ZOPK povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámí je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení.
36. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobkyně, že ve věci nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, pokud jde o to, zda žalobkyně v rozhodné době kácela dřeviny na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany. V řízení o správním deliktu (nyní přestupku) postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o správním deliktu (viz § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, dále též jen „s.ř.“); přitom vždy provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci (§ 52 s.ř.). Po podrobném prostudování spisového materiálu soud dospěl k závěru, že tato námitka není důvodná.
37. Nejprve je třeba uvést, že žalobkyni je kladeno za vinu nezákonné pokácení 92 dřevin (stromů), nikoliv 162 stromů. Jak uvedla již ČIŽP ve svém rozhodnutí, v zájmu žalobkyně došlo i s ohledem na pouze přibližně uvedený počet (cca 70) kusů dřevin, ve vztahu k nimž bylo vydáno povolení ke kácení na pozemku p. č. 925/1 v k. ú. Krusičany, ke korekci původně zjištěného počtu 162 čerstvých pařezů jedinců vzrostlých dřevin odpočtem všech 70 jedinců na finální počet 92 jedinců vzrostlých a bez povolení pokácených dřevin na pozemcích p. č. 925/2 a 3837/1. K tomu ČIŽP výslovně podotkla, že „ve prospěch účastníka naprosto abstrahovala pařezy po těch jedincích vzrostlých dřevin, které byly již odstraněny nebo zahrnuty zemními pracemi, souvisejícími s nakupením materiálu v místě rekonstruované bráze, třebaže z účastníkem porízené dokumentace, jeho vyjádření během ústního jednání i z dobových leteckých snímků před rekonstrukcí bylo naprosto zřejmé, že takové dřeviny přímo na tělese původní bráze rostly a prosperovaly“.
38. Zjištění správního orgánu, že žalobkyně provedla těžbu dřevin i na pozemku p. č. 3837/1, je založeno na logicky provázaném řetězci důkazů založených ve správním spise (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3.5.2007, č.j. 8 As 10/2006-48). Jedná se především o fotodokumentaci, která je připojena k podnětu, jakož i podrobnou fotodokumentaci zajištěnou ze strany ČIŽP při místním šetření. Na fotografii přiložené k podnětu k šetření ve věci kácení je zachycena těžká technika, jejíž využití při provádění

práci potvrdil jednatel žalobkyně v rámci ústního jednání před správním orgánem. Tvzení jednatele žalobkyně v rámci ústního jednání, že se žalobkyně omezovala výhradně na pozemky p. č. 925/2 a 925/1, oba v k. ú. Krusičany, neodpovídá dokumentaci ČIŽP založené ve spise, neboť z ní je patrné, že pařezy vzrostlých dřevin se nacházely nejen na nivním pozemku p. č. 925/2 v k. ú., ale dosahovaly až k vodní hladině vodního toku, tj. do integrální součásti koryta Jankovického potoka na pozemku p. č. 3837/1 v k. ú. Krusičany. Lze tak potvrdit závěry žalovaného, že ve věci bylo dostatečně, tj. bez důvodných pochybností zjištěno, že žalobkyně, která v předmětné době pracovala na opravě poničené hráze rybníka Hamry, pokácela dřeviny v nivě toku, místy i v části břehového porostu. Pokud pak žalobkyně (viz vyjádření jejího jednatele v rámci ústního jednání ve správním řízení) potvrdila kácení na pozemku p. č. 925/2 s tím, že pozemek p. č. 3837/1 byl dotčen pouze okrajově, prováděním zemních prací, jeví se soudu tvrzení žalobkyně, že tyto dřeviny mohl pokácet jiný subjekt (Povodí Vltavy, státní podnik), jako účelové (k tomu viz níže). Ve věci přitom nebylo pochyb o tom, že platné povolení ke kácení dřevin měla žalobkyně toliko ve vztahu k pozemku p. č. 925/1 v k. ú. Krusičany.

39. Pokud žalobkyně poukazovala na to, že ve stejné době bylo vydáno povolení ke kácení dřevin v dané lokalitě, tj. na pozemku p. č. 3837/1, jinému subjektu (Povodí Vltavy, státní podnik), tuto skutečnost potvrzuje spisový materiál. Uvedené oprávnění jmenovaného subjektu je však nutno hodnotit v kontextu fotodokumentace, která zachycuje úpravy terénu na hraně koryta toku a plošné pokácení dřevin mezi tělesem hráze a vodním tokem, a to výhradně v levostranné části Janovického potoka, podél upravované hráze. Povodí Vltavy, státní podnik, které (na rozdíl od žalobkyně) neprovádělo úpravu hráze, navíc z pozice správce vodního toku samo kontaktovalo příslušný orgán ochrany přírody, resp. podalo podnět k šetření, a to právě (logicky) z důvodu zjištění, že v téže lokalitě bylo ze strany žalobkyně prováděno kácení dřevin. O tom, že státní podnik Povodí Vltavy v předmětném období kácení v daném místě neprováděl, svědčí rovněž emailová komunikace ze dne 31.3.2014 provedená jako důkaz při ústním jednání před soudem. Tvzení žalobkyně, že v předmětné lokalitě mohl kácení provést jiný subjekt, je zcela obecné a ve světle zjištěných skutečností nemůže obstát jako tvrzení, které by důvodně zpochybňovalo závěr o odpovědnosti žalobkyně. Tvzení žalobkyně, že veškerá odpovědnost za kácení dřevin je jí přičítána jaksi automaticky, tedy neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu.
40. Žalobkyně správně uvedla, že fotodokumentace ČIŽP byla pořízena po ukončení kácení. Ze samotné fotodokumentace skutečně není seznatelné, který subjekt dřeviny pokácel (kontrolori ČIŽP již nemohli zachytit nikoho „při činu“). Z této fotodokumentace je však zcela jasně seznatelný rozsah plošného kácení na předmětných lokalitách, resp. způsob zásahu do nivy a koryta vodního toku. Odpovědnost žalobkyně je pak dovozována z řetězce dalších zjištěných skutečností (fotodokumentace, která je přílohou podnětu zaslaného ze strany Povodí Vltavy, státní podnik, skutečnost, že žalobkyně prováděla kácení na pozemcích p. č. 925/1 a 925/2 v k. ú. Krusičany za účelem úpravy hráze, vyjádření jednatele žalobkyně v rámci ústního jednání, že kácení na pozemku p. č. 925/2 v k. ú. Krusičany bylo prováděno a pozemek p. č. 3837/1 byl dotčen zemními pracemi), které soud v jejich souhrnu považuje za dostačující.
41. Pokud žalobkyně poukazovala na to, že jednatel žalobkyně uvedl, že z celkového počtu 162 ks zjištěných pařezů bylo cca 40 % z vývratů odlomených stromů a v předchozích

obdobích neodborně a zčásti již pokácených fragmentů stromů, toto tvrzení, i kdyby bylo bráno jako pravdivá skutečnost, žalobkyni nezbavuje odpovědnosti za nezákonné kácení dřevin ve vymezeném rozsahu; ostatně jak bylo hned v úvodu připomenuto, žalobkyně byla postižena za nezákonné pokácení „toliko“ 92 dřevin. Oněch cca 70 ks dřevin, k jejichž pokácení měla žalobkyně povolení, přitom bylo (i s ohledem na značnou nepřehlednost situace v místě po povodni) ve prospěch žalobkyně odečteno z celkového počtu 162 ks pokácených dřevin, zjištěných na pozemcích p. č. 925/2 a 3837/1 v k. ú. Krusičany. Právě v tomto rozsahu (nikoli v rozsahu větším, jak žalobkyně nesprávně uváděla) byly činy úvahy o závažnosti deliktu a výši uložené pokuty.

42. Soud nepřisvědčil ani námitce, v níž žalobkyně dovozuje nezákonnost napadeného rozhodnutí z toho, že v rozhodnutí ČIŽP nebylo dostatečně přesně specifikováno, kolik stromů bylo pokáceno na jednotlivých pozemcích. V tomto ohledu se soud ztotožnil s vyjádřením žalovaného, že v průběhu správního řízení nevystaly pochybnosti o jeho předmětu či rozsahu samotného kácení ve vazbě na dva předmětné pozemky. Předmět řízení byl zřetelně a jasně vymezen a koresponduje se spisovým materiálem a soud má za to, že co do vymezení skutku (tj. jeho dostatečně konkrétní specifikace z hlediska místních, časových i věcných podrobností) napadené rozhodnutí, resp. jemu předcházející rozhodnutí ČIŽP, ob stojí. Nutno rovněž podotknout, že žalobkyně v tomto ohledu v průběhu správního řízení před správním orgánem prvního stupně ani v odvolání nic nenamítala.
43. Pokud žalobkyně uváděla, že ke kácení došlo i z důvodů uvedených v § 8 odst. 4 ZOPK, resp. že tato její námitka nebyla dostatečně zohledněna, soudu nezbyvá než konstatovat, že tato námitka v odvolání žalobkyně obsažena není, a žalovanému tak nelze vyčítat, že se s ní v napadeném rozhodnutí nevypořádal. Obecně uplatněná námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je tak v tomto ohledu zcela lichá. K této argumentaci žalobkyně se žalovaný vyjádřil ve vyjádření k žalobě, v němž správně poukázal na účel institutu kácení bez povolení (bezprostřední ohrožení života, zdraví, škody). Taková situace v posuzovaném případě nenastala, neboť skutkové okolnosti nenasvědčují tomu, že by existovaly podmínky pro aplikaci tohoto institutu. Žalovaný v této souvislosti přílehavě poukázal také na skutečnost, že ve vztahu k pozemku p. č. 925/1 v k. ú. Krusičany si žalobkyně vyřídila povolení ke kácení dřevin ve smyslu § 8 odst. 1 ZOPK, aniž by k tomu využila právě ust. § 8 odst. 4 ZOPK. Žalobkyní získané povolení ke kácení dřevin bylo sice odůvodněno stavem hráze rybníka po povodni, z této skutečnosti však rozhodně nelze dovozovat, že by žalobkyně mohla v předmětné lokalitě provádět bez dalšího kácení v režimu § 8 odst. 4 ZOPK.
44. Soud pro úplnost uvádí, že odpovědnost podle § 88 ZOPK je odpovědností objektivní; jedná se o odpovědnost za následek, tj. bez ohledu na zavinění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 86/2011-50).
45. Následně se soud zabýval výší uložené sankce, jejíž moderaci žalobkyně (pouze v obecné rovině) požadovala.
46. Podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK *orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí*

protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.

47. Podle § 88 odst. 1 písm. i) *orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že provádí škodlivý zásah do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody.*
48. Pokácení 92 jedinců vzrostlých dřevin rostoucích mimo les bez povolení, jímž bylo zároveň zasaženo do významných krajinných prvků (VKP) vodní tok a údolní niva, hodnotila ČIŽP jako mimořádně rozsáhlé, s nepříznivým vlivem na přirozený vývoj VKP a jejich ekologicko-stabilizační funkci. ČIŽP poukázala na to, že pokácené stromy a keřové porosty v lokalitě plnily důležitou hydrologickou, ekostabilizační a estetickou funkci, sloužily jako reálné i potencionální útočiště vodní a mokřadní bioty, a to i proto, že byly ovlivněny lokální povodní v červnu 2013. Jednání žalobkyně proto ČIŽP hodnotila jako významně ovlivňující a narušující místní ekosystém s tím, že žalobkyně tímto protiprávním jednáním krátkodobě i střednědobě vychýlila ekologicko-stabilizační funkce VKP vodní tok a VKP údolní niva. ČIŽP hodnotila jako polehčující okolnost, že kácení bylo prováděno mimo vegetační a hnízdní období ptactva s úmyslem ochránit příslušné pozemky před následky lokálních povodní, a jako polehčující hodnotila též jednostrannou motivaci žalobkyně, která na pokácené dřeviny hleděla jako na nemocné, přestárlé a poškozené. Sankce pak byla uložena podle ustanovení vztahujícího se k deliktu za daných okolností škodlivějším, a tudíž přísněji postižitelnému, tj. podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK ve výši 15 % zákonem stanoveného rozpětí.
49. Žalovaný v napadeném rozhodnutí úvahy ČIŽP ohledně výše sankce potvrdil. Odůvodnění pak doplnil o argument, že posouzení ČIŽP o „větší míře škodlivosti a přísnější postižitelnosti“ je posouzením odborným, přičemž s ohledem na skutečnost, že ust. § 88 odst. 1 ZOPK vymezuje za správní delikty pod písmeny c) a i) stejnou maximální výši sankce, nelze uvážení „míry postižitelnosti“ považovat za pochybení s vlivem na zásady při ukládání sankci (zásady absorpce). Dodal, že i samotné pokácení dřevin bez povolení v daném rozsahu a v dané lokalitě odůvodňuje výši pokuty v dané výši, a dále rozvedl, jakým metodickým způsobem byla stanovena výše pokuty za pokácené dřeviny. Při průměrné hodnotě jednoho stromu cca 6 000 Kč (a celkové hodnotě pokácených dřevin cca 500 000 Kč) tak lze považovat uloženou pokutu ve výši 150 000 Kč za zcela přiměřenou.
50. Soud konstatuje, že pokuta byla žalobkyni uložena v zákonném rozmezí a úvahy správních orgánů o její výši nepřekročily meze správního uvážení. Prostor pro zohlednění přiměřenosti ukládané sankce by byl dán pouze tehdy, pokud by vytýkaná nepřiměřenost měla kvalitu nezákonnosti, tj. v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, správní orgán by nevzal do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta by byla likvidační apod. (viz např. rozsudek Nejvyšší správní soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36). Žádné takové pochybení správního orgánu však soud v projednávané věci neshledal (žalobkyně ostatně nic takového ani konkrétně nenamítala) S ohledem na veškeré výše uvedené okolnosti soud nemohl dospět k závěru, že by uložená pokuta zjevně

neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce, tedy že by výše uložené pokuty byla nepřiměřená.

51. Soud tedy žalobu neshledal důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, totiž žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 9. ledna 2020

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu